

Адвокат пояснила, як військовослужбовцю повернутися після СЗЧ без судимості

Ольга Коваль

19:02, 11.05.26

🕒 6 хв.

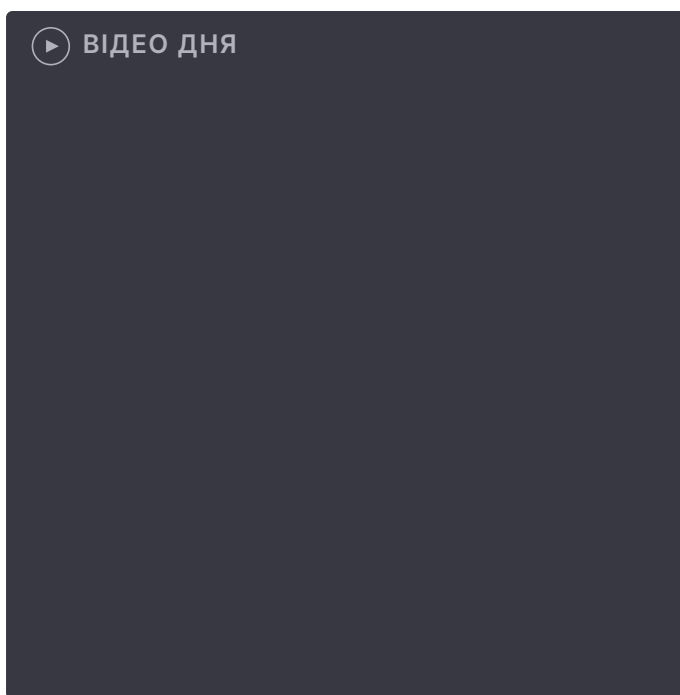
Для звільнення від кримінальної відповідальності мають бути виконані кілька обов'язкових умов.

Як без наслідків повернутися із СЗЧ / фото
ua.depositphotos.com

За [самовільне залишення частини \(СЗЧ\)](#) під час воєнного стану в Україні передбачена кримінальна відповідальність, однак закон допускає можливість звільнення від покарання та відсутності судимості – за умови дотримання низки умов. Про це в коментарі ["РБК-Україна"](#) розповіла військовий адвокат Тетяна Козян.

За її словами, українське законодавство передбачає механізм, який дозволяє військовослужбовцю, який вперше вчинив СЗЧ або дезертирство, повернутися до служби та уникнути кримінальної відповідальності.

"Так, відповідальність існує, але є механізм, який дозволяє уникнути покарання та судимості при першому СЗЧ. Згідно з частиною 5 статті 401 Кримінального кодексу, військовослужбовець може бути повністю звільнений від відповідальності, якщо це його перше правопорушення", – пояснила адвокат.

Вона уточнила, що для звільнення від кримінальної відповідальності мають бути виконані кілька обов'язкових умов.

"По-перше, це має бути перший такий випадок – раніше особа не притягувалася до відповідальності за подібні порушення. По-друге, важлива добровільність: військовослужбовець сам заявив про намір повернутися до служби", – зазначила Козян.

Внесення відомостей до ЄРДР

За словами адвоката, подальша процедура залежить від того, чи встигли правоохоронні органи

внести відомості про правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР).

Якщо дані ще не внесені до реєстру, процедура значно простіша:

“Якщо відомості ще не внесені до ЄРДР, тоді можна повернутися через Військову службу правопорядку або подати рапорт, наприклад через "Армія+". Це часто дозволяє уникнути кримінального провадження або обмежитися дисциплінарною відповідальністю”.

Однак після внесення інформації до ЄРДР справа офіційно стає кримінальним провадженням.

“Якщо відомості вже внесені до ЄРДР, то справу ведуть органи досудового розслідування, і просто "кудись прийти" вже недостатньо. Добровільна явка може істотно пом'якшити наслідки, однак сама по собі не закриває провадження”, – підкреслила адвокат.

У такому випадку питання вирішується вже в рамках кримінального процесу – за участю захисника, з урахуванням обставин справи та добровільного повернення військовослужбовця.

Узгодження з командиром

Ключовою умовою адвокат назвала наявність письмової згоди командира.

“Найважливіший момент – письмова згода командира військової частини, вашої або тієї, куди ви плануєте повернутися, прийняти вас назад”, – заявила Козян.

При цьому остаточне рішення приймає виключно суд:

“Саме суд може звільнити військовослужбовця від кримінальної відповідальності, враховуючи його бажання продовжити службу”.

За словами адвоката, найефективнішим варіантом є повернення саме до свого підрозділу.

"Якщо військовослужбовець хоче повернутися до своєї "рідної" бригади, до своїх побратимів – це навіть найкращий сценарій для врегулювання ситуації", – вважає Козян.

Послідовність дій при поверненні до частини

Вона описала послідовність дій для такого варіанту: спочатку необхідно зв'язатися з командиром своєї частини та отримати письмове підтвердження готовності прийняти військовослужбовця назад. Після цього подається рапорт, зокрема через додаток "Армія+", а потім справа розглядається в судовому порядку, зазначає адвокат:

🗨️ "Саме суд ухвалює рішення про звільнення від кримінальної відповідальності з урахуванням бажання продовжити службу. У разі позитивного рішення військовослужбовець повертається до виконання обов'язків, а кримінальне провадження закривається без судимості".

Можливі наслідки СЗЧ

При цьому період перебування в СЗЧ має юридичні та фінансові наслідки.

"Час СЗЧ не зараховується до вислуги років, а грошове забезпечення за цей період не виплачується", – зазначила Козян.

Однак після офіційного поновлення у списках частини виплати та забезпечення відновлюються.

"Після рішення суду та офіційного поновлення у частині повністю відновлюються виплати, а також речове та продовольче забезпечення", – пояснила вона.

Кримінальна відповідальність

Адвокат також попередила про серйозну

кримінальну відповідальність за тривале ухилення.

"Ухилення від служби на строк понад три доби під час воєнного стану підпадає під серйозну кримінальну відповідальність – від п'яти до десяти років позбавлення волі", – заявила Козян.

Вона закликала військовослужбовців не зволікати з рішенням про повернення.

"Поки діє можливість для тих, хто вперше вчинив таке порушення, повернутися без судимості – це реальний шанс врегулювати ситуацію і повернутися до служби в правовому полі", – підкреслила адвокат.

ЧИТАЙТЕ ТАКОЖ:

Офіс омбудсмена отримав майже 12 тисяч скарг на дії ТЦК під час мобілізації в Україні

"Оф

Ситуація із СЗЧ в українській армії

Раніше Генеральний штаб ЗСУ повідомив [про спрощення процедури повернення військовослужбовців](#) після самовільного залишення частини.

Військовослужбовець ЗСУ, капітан Данило Яковлев пояснив, що [більша частина мобілізованих в Україні йде в СЗЧ](#). За його словами, кількість військових, які самовільно залишають місце служби, становить третину або навіть більше від загальної кількості мобілізованих. За його словами, потрібно масштабуватися, об'єднувати підрозділи.

Вас також можуть зацікавити новини:

- ["Хтось воює, а хтось живе звичайним життям": депутати хочуть допомогти ТЦК шукати ухильників](#)
- [До 14 днів із збереженням виплат: як військовим отримати відпустку за сімейними](#)

обставинами

- [Чи може військовий після СЗЧ повернутися в бажану частину: роз'яснення ТЦК](#)

ДОПОМОЖІТЬ ПРОЄКТУ

ПІДТРИМАЙТЕ НАС

[Читати УНІАН в Telegram](#)

[Читати УНІАН в Facebook](#)

Facebook

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

[Війна в Україні](#) · [Наталія Мосейчук](#) +

[Новини України](#) · [Новини Львова](#) · [Новини Києва](#) ·

[Хто може не платити за комуналку в 2026 році](#) · [Новини Одеси](#) ·

[Пенсіонерам виплатять 10 пенсій](#) · [Новини Дніпра](#) · [Пенсія без стажу](#) ·

[Новини Харкова](#)

[Новини економіки](#) · [Курс долара](#) · [Курс євро](#) · [Курс валют](#) · [Тарифи на газ](#) ·

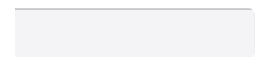
[Укрзалізниця](#) · [Виплати чорнобильцям 2026](#) · [Біткоіни-курс](#) ·

[Де пенсіонерам потрібно платити за проїзд у травні 2026](#) ·

[Тарифи на електроенергію](#) ·

[Що робити, якщо змушують замінити газовий лічильник і називають суму](#)

[Прогноз погоди](#) · [Синоптик](#) · [Погода на тиждень](#) · [Погода Київ](#) · [Погода на місяць](#) ·

Е НІАС

пляжів
мірний вплив

який USB-порт
ьори

ій запах:
і, які варто

Магнітні бурі · Погода на завтра

Гороскоп · Гороскоп на тиждень · Місячний календар на травень 2026 ·

Гороскоп на сьогодні · Гороскоп на завтра

Яке сьогодні свято · Коли Літній Миколай за новим стилем ·

Коли Петрів піст 2026 і що не можна робити

Лайфхаки · Що робити, щоб у пральній машинці не було плісняви ·

Де зберігати цибулю, щоб пролежала 3 місяці ·

Чим обробити курник від бліх та кліщів

Lite · Рецепт · Moda · Свята · Магнітні бурі · Стосунки · Зірки · Холостяк 2025 ·

Кіно · Лайфхаки · Астрологія

Рецепти · Лінивий тирамісу в кульках · Найсмачніший рецепт окрошки ·

Заварні млинці на молоці · Найпростіший рецепт тірамісу ·

Найкращі рецепти салату з кульбаб ·

Рецепт салату "Весняний бриз" з крабовими паличками · Салати з редискою

Сад-город · Як посадити іриси навесні · Що робити, якщо жовтіє часник ·

Коли садити огірки у травні 2026 · Які трави відлякують кліщів ·

Що покласти в лунку при посадці огірків ·

Чим обробити персики та абрикоси навесні ·

Як боротися з попелицею, білокрилкою та мурахами

[Правила користування сайтом](#) · [Політика конфіденційності](#) · [Про нас](#) · [Редакційна політика соцмережах](#)

гати: в Японії
арат для

дорогі ігрові

ноутбуки для купівлі у 2026 році

18:37 РФ кілька разів модернізувала ракету X-101, намагаючись обійти ППО України, - Міноборони

18:34 Не лише піраміди: єгиптянка назвала шість прихованих перлин країни

18:22 "Використовує обман і маневри": Пісторіус застеріг не довіряти заявам Путіна про "мир"

18:12 "Ми повністю перехопили ініціативу": Федоров розповів про переваги на фронті

18:10 Вчені знайшли ген довголіття та змогли продовжити тривалість життя

18:04 Україна підписала документ з

**Німеччиною щодо підтримки ППО, -
Зеленський**

18:00 Гороскоп на 12 травня за картами
Таро: Скорпіонам - важливе рішення,
Овнам - старі помилки

17:57 У Лівії будують підземні бункери
для дронів Акіпсі у відповідь на передачу
літаків від Росії

17:52 Дорогі м'ясо та хліб, "золоті" овочі,
дефіцит фруктів: як зростуть ціни на
продукти, - ЗМІ

**17:52 Єврокомісарка розкрила, коли
Україні відкриють всі кластери
переговорів щодо вступу в ЄС**

17:46 Відомий український ведучий
Доманський отримав російський паспорт,
- журналіст

17:45 Українська аеророзвідка вже
спостерігала за НЛО під час війни: Флеш
розкрив деталі

17:40 За кілька кроків - інша країна: що
відомо про найкоротший міжнародний міст
у світі

17:38 У Польщі почали масово звільняти
українських лікарів: в чому причина

17:37 До сліз: "Бумбокс" презентував
довгоочікуваний кліп на пісню "Залишайся"

17:37 Не Samsung і не Google: названо
бренд смартфонів із найвідданішими
власниками

17:28 Індія посилює ядерний потенціал: у
Делі випробували аналог "Орешніка"

17:28 Староєгипетська ігрова фішка
перетворилася на "магічний" предмет: як
це сталося

Реклама

17:22 Кінець доларового дощу: знижки на
російську нафту зросли вперше за час
війни в Ірані

17:19 Ryanair різко скорочує кількість рейсів до популярної європейської країни

17:17 Що їсти для нормального артеріального тиску: кардіолог назвав закуску №1

17:14 Чи сповільнився наступ РФ: у Силах оборони розповіли про реальну ситуацію на фронті

17:10 12 травня: церковне свято сьогодні, що вдягнути на удачу і чого не можна робити

17:04 Євросоюз має створити власну армію через непередбачуваність США, - глава МЗС Іспанії

17:01 Вже занадто пізно: експерт пояснив, чому мігранти з Індії не врятують економіку України

17:00 Гороскоп на 12 травня: Стрільцям - рух вперед, Терезам - зміна планів

16:50 Надійний і недорогий: названо найпопулярніший автомобіль в Європі

16:40 Ціни на бензин відновили зростання: скільки коштує пальне на АЗС у понеділок

16:36 Україна вже має власні ракети, схожі на Taugus, - Федоров

16:29 Пастка для окупантів: експерт розкрив причини критичного падіння темпів просування Росії

16:28 На півдні росіяни продовжують проводити десятки штурмів, попри "перемир'я", - Волошин

16:24 Нацбанк послабив гривню: офіційний курс валют на 12 травня

16:20 4 поширені міфи про зарядку смартфона, в які давно пора перестати вірити

16:10 Що насправді означає подвійна штрихова лінія на дорозі: експерт вказав на важливу деталь

16:07 РФ втрачає головний ядерний проєкт у Європі: Угорщина перегляне угоду на \$15 мільярдів

16:04 Приготуйте теплішу одягу: синоптикиня розповіла, якою буде погода у вівторок і середу

16:03 На марафоні MHP Run4Victory в Києві встановлять унікальний рекорд

15:51 Галюцинації та параліч: як звичайна

15:39 У цій боротьбі ми перемаємо: експерт розкрив, як Україна наростила удари по логістиці РФ

15:35 З'єднали два міста: у Великій Британії відновили занедбані вікторіанські тунелі

15:33 В Україні створили новий броневий автомобіль, який може бути дуже корисним на фронті (фото)

15:27 Україна та Німеччина спільно вироблятимуть дрони з дальністю до 1500 км, - Пісторіус

15:23 Офіс омбудсмена отримав майже 12 тисяч скарг на дії ТЦК під час мобілізації в Україні

15:18 За тиждень ДТЕК повернув світло 340 тисячам родин після обстрілів

15:15 Дизайн та характеристики Samsung Galaxy S27 Ultra розсекретили задовго до анонсу

15:11 Окупанти обвішали катери "Грачонок" дивними конструкціями від українських дронів (фото)

15:10 Росія хоче створити новий

широкофюзеляжний літак, але це виглядає як фарс

15:03 У Росії на параді показали "Герань-5": яка небезпека такої зброї та як їй протидіяти

15:03 Це маскарад: американський журналіст розповів, від чого залежить закінчення війни з Росією

14:55 Ціни на товари зростуть: кому вигідно обкладати ПДВ посилки з Китаю, – ЗМІ

14:50 Меган Маркл може повернутися до своєї культової ролі в кіно, – ЗМІ

14:46 У Міноборони планують перетворити ТЦК на "Офіси Резерву+", – ЗМІ

14:41 Який спорт найкраще зміцнює ваше серце: фахівці назвали корисну активність

14:38 Ціни на житло пішли вгору: де в Україні найдорожча купівля та оренда

14:37 Бельгія передасть Україні понад 50 літаків F-16: експерт пояснив, що треба покращувати

14:36 Будуть м'якшими, ніж після оцту: перевірений спосіб повернути рушникам первісний вигляд

14:34 Неандертальці насправді були розумні: учені зробили приголомшливе відкриття

14:33 Вчені створили "живий пластик", який самознищується за командою

Реклама

14:23 Виявили дефект: на мосту Патона частково обмежать рух транспорту

14:18 "Час розмовляти з Росією": Стубб закликав Європу розпочати переговори з Москвою

14:17 Дьомін вперше показав свою маму,

з якою багато років не спілкується (фото)

14:15 Третій бій неминучий? Ф'юрі викликав Усика на черговий реванш, українець відповів (відео)

14:15 Як приготувати настоянку з кульбаб для суглобів та від кашлю: покроковий рецепт

14:13 Кілери та диверсії: Німеччина розкрила нову небезпечну тактику Кремля на своїй території

14:11 Чи чекати українцям курсових потрясінь: новий прогноз аналітика на найближчі дні

14:05 "Переговори мертві": Україна більше не покладається на США у закінченні війни з РФ, - НУТ

14:00 У саду не буде жодного кліща: які трави та рослини відлякують паразитів

13:44 **УНІАН** "Все йде до падіння": експерт дав оптимістичний прогноз стосовно цін на пальне на АЗС

13:36 Найбільший залізничний вокзал у світі за площею, як два Ватикани: де він розташований

13:31 "Дуже важко": відомий актор-воїн розповів, як підтримує стосунки з дружиною під час війни

13:30 У світі 50 морів, але це найкрихітніше: де воно знаходиться та чому так цікавить вчених

13:28 У Польщі значно збільшать допомогу по безробіттю, але не всім: кому пощастить

13:25 Відомий техноблогер назвав п'ять найкращих смартфонів, випущених у 2026 році

13:18 Угорщина більше не шантажуватиме ЄС правом вето, - нова очільниця МЗС

13:13 Зеленський пояснив, на якому етапі перебуває новий обмін полоненими

13:10 **УНІАН** Не проштовхнутися: у київському ботсаду ажіотаж через цвітіння бузку (фоторепортаж)

13:10 Не просто огірки та помідори: 4 салати з редискою, які виглядають, наче з ресторану

13:04 Експерт про рекордну кількість атак дронами від СБУ: Служба зробила "парад пабеди" жалюгідним

12:57 **ДУМКА** Ще один крок до поразки РФ: контроль логістики на Приазов'ї

12:50 Такого успіху Україна не бачила три роки: польський аналітик оцінив ситуацію на фронті

12:44 "Легені Землі" на межі зникнення: вчені попередили про катастрофу, що зачепить увесь світ

12:42 Кацуріна емоційно висловилася про особисте життя на тлі чуток про розставання з Дантесом

12:30 Чому скручується листя спатифілуму: 3 кроки до порятунку

12:30 Екснардепу Мураєву повідомили нову підозру: в СБУ розкрили деталі

12:30 Змова чи потреба у суперництві: чому люди не літали на Місяць понад 50 років

12:25 Одну з найочікуваніших ігор 2026 року злили в інтернет за тиждень до релізу

12:16 Помідори та огірки дешевшають, а капуста дорожчає: як змінилися ціни на овочі за тиждень

12:15 **Окупанти просунулися в Донецькій області: DeepState розкрив деталі**

12:07 Війна в Україні стала золотою жилою для Кім Чен Ина, - ЗМІ

12:01 Блокада Ормузу тріщить по швах: одразу три танкери прорвалися через протоку

12:01 Цей продукт - натуральне мастило для суглобів, але люди викидають його на смітник

12:00 "Євробачення-2026": усі учасники першого півфіналу та їхні пісні (відео)

11:55 30-річна Гросу чесно розповіла про труднощі під час пологів: "Це просто пекло"

11:55 **Оновлено** **Україна і Євросоюз**
відповіли, чи зможе Шредер стати
переговорником

11:41 Російській армії почали постачати
аналог реактивної системи залпового
вогню HIMARS

11:33 **Уряд залучає до роботи людей**
старше 50 років: запущено нову
державну програму

11:32 Ютубер виявив на дні океану істоту,
яку досі ніхто не бачив живою (відео)

11:29 **Думка** Навіщо Путін лякає Вірменію
"українським сценарієм"

11:17 **Кредит на 90 млрд євро: в ЄС**
розкрили, коли Україна отримає перші
гроші

11:16 **"Це переломний момент": ініціатива**
у війні перейшла на бік України, – The
Economist

11:15 "ПриватБанк" підняв ціни на валюту:
який курс долара і євро в понеділок

11:15 **Одного з українців евакуюють з**
лайнера, де спалахнув хантавірус, – МЗС

11:09 Кошовий вперше розповів, в якій
країні навчається його 18-річна донька

11:03 **Золото дешевшає через зрив**
переговорів США та Ірану, – Reuters

11:01 **Європейські авіакомпанії знижують**
ціни на квитки, щоб заспокоїти туристів, –
FT

11:00 **Багато кульбаб на ділянці –**
важливий сигнал: коли потрібно
виполювати бур'ян

10:54 **До 70% росіян гинуть, не прибувши**
до лінії бойового зіткнення: в ЗСУ
пояснили, чому так відбувається

10:42 **Долар пішов угору на тлі кризи на**
Близькому Сході та стрибка цін на нафту, –
Reuters

10:42 Серед диму та виття сирен: біля Чорнобиля врятували лосеня, що застрягло в сітках (відео)

10:38 Версії людини в інших всесвітах непомітно впливають на її долю, - фізик з Оксфорда

10:22 Валюта почала тиждень зі здорожчання: курс долара і євро в банках та обмінниках

10:12 Вживані авто з-за кордону, що розмітають українці: названо найпопулярніші моделі

10:09 Німеччина вагається через шалену ціну на "супер-фрегати" F126 від Rheinmetall, - аналітики

Реклама

09:55 Ці кімнатні рослини вирощувати простіше ніж здається: садівники розповіли, як

09:46 Мідь рвонула до нового максимуму: скільки коштує метал сьогодні

09:42 "Так приємно": Трамп заговорив про "дружбу" з Лукашенком та подякував йому за співпрацю

09:42 Чому літаки Gripen такі важливі для України: експерт назвав їх переваги над F-16

09:13 В Україні готують контракти з чіткими термінами служби і виплатами за ризик, - ЗМІ

09:05 Міністр оборони Німеччини прибув до Києва для переговорів у сфері оборони

08:39 Берлін передумав і тепер розглядає Шредера як переговорника, але є умова, - The Telegraph

08:39 Росіяни використовують ШІ-відео, щоб брехати про свої перемоги в Україні, - ISW

08:15 ЄС готує новий удар, щоб змусити Путіна піти на мирну угоду вже влітку, -

Politico

07:42 Український Ан-28 вже збив сотні російських дронів: як йому це вдалося

07:35 Чи справді війна в Україні скоро закінчиться: в ISW пояснили натяки Путіна

07:30 Чи можуть пенсіонерам заборонити водити авто: пояснює адвокат

07:20 Гороскоп на 11 травня за картами Таро: Козерогам - стабільність, Левам - впевненість

07:10 Китай підтвердив зустріч Сі Цзіньпіна і Трампа: про що говоритимуть

07:10 Гороскоп на 11 травня: Ракам - зміни настрою, Близнюкам - доленосна розмова

06:30 Парад Путіна 9 травня показав, що Україна переламує хід війни, – WSJ

06:30 Тиждень в Україні розпочнеться з дощів і гроз, але стане тепліше

06:00 11 травня: церковне свято сьогодні, три головні заборони і яка прикмета обіцяє ще 40 дощів

05:00 Українське свято 11 травня: про що помолитися і чого не можна робити в домі

04:32 У печері Техасу археологи натрапили на справжню "капсулу часу", якій 6500 років

Реклама

03:59 Чому у вікнах літака є отвори: пілот розкрив їхнє справжнє призначення

03:28 Які напої не варто вживати при високому рівні цукру в крові: дієтологи дали пораду

02:56 Одна з країн ЄС активно озброюється й рекордно збільшила в 2026 році видатки на оборону

02:23 30 хвилин прогулянки можуть значно покращити настрій: науковці пояснили, як це працює

02:12 Менше калорій, ніж у свинині та яловичині: про який вид м'яса йде мова

01:35 Армія РФ просунулася в Донецькій області, - DeepState

01:20 Археологи відкрили гробницю невідомої цивілізації, вщент забиту золотом (фото)

00:57 США збільшили кількість розвідувальних польотів біля Куби, - CNN

00:19 Вітчим насварився на російського окупанта, який потрапив в полон ЗСУ

00:18 Чому будинки на островах Греції синьо-білі: справжня причина вас здивує